

ÓBUDA – EGY VÁROS HÁROM ARCA

Feladatok az Óbudai Múzeum állandó kiállításához

A 2000 éves várostörténeti múlttal rendelkező Óbuda három korszakát mutatja be a kiállítás.

1. A bevezető folyosón, „utcán” 20. század eleji fotókat láthattok a szűk, girbegurba utcákról. Krúdy Gyula, a néhány évig Óbudán élő író szerint Óbudán dolgozott a legtöbb tyúkszemvágó nő. Mivel burkolták ezeket az utcákat, ami ennyire tönkretette a hölgyek talpát?

A folyosó bal oldalán egy kronológia fut végig. Itt találjátok meg a választ a következő két kérdésre.

2. Milyen esemény után változott a terület megnevezése Buda-ról „Vetus Buda”-ra? Mit jelent a „Vetus Buda”?
3. A középkor jeles eseménye volt az óbudai egyetem alapítása Luxemburgi Zsigmond király kezdeményezésére. (Első alapítólevél: 1395) Az alábbi címerek közül melyik volt a középkori egyetem címere?

4. A mai Fő tér – Szentlélek tér területén álltak a középkor egyházi épületei.
 - a) Melyik templomot díszítette az úgynevezett „kalocsai kő”?
 - b) Miért kapta ezt a nevet a kőtöredék?
 - c) Milyen képzeletbeli állat díszíti a kő bal felső harmadát?
5. Nézd meg a Szűz Mária templomról készült rekonstrukciós animációt és húzd alá a felsorolásban a gótika stílusjegyeit!
Az épület vízszintes tagolása, csúcsíves ablakok, kazettás síkmennyezet, félköríves boltozat, ólomüveg ablak, csúcsíves boltozat, lőrészerű ablakok, támpillér, kupola
6. Melyik templom romjai fölött járunk a múzeumban?
 - a) Szent Péter templom
 - b) Szűz Mária templom
 - c) A klarisszák temploma*(A klarissza apácák a ferences rend női ága. A koldulórendek közé tartoztak, nagy szerepük volt a leánynevelésben és a szegények segítésében.)*
7. Óbuda a honfoglalás korától fejedelmi, majd királyi székhely volt.
 - a) Melyik király adományozta édesanyjának a területet?
 - b) Melyik uralkodó családból származott a királyné? (A királyné alapította a klarissza apácák óbudai kolostorát.)
 - c) Mi volt a klarissza nővérek egyik legféltettebb kincse, mely ma a New York-i Metropolitan Múzeumban található?
8. A 17. században a terület a Zichy család birtokába jutott.
 - a) A család mely tagja építette a barokk stílusú kastélyt?
 - b) Melyik magyar királynőt látta vendégül a kastély ura?

9. A kastély makettja mellett található monitoron a család történetével kapcsolatos szövegeket olvashatsz. Mely művészeti ágakban volt jártas a kastélyt építtető gróf?
10. A török hódoltság és a háborúk időszakában Óbuda teljesen elnéptelenedett. A Zichy család ezért szívesen fogadta a betelepülőket. Melyik etnikum volt a legnagyobb létszámú ebben az időszakban?
11. Az óbudai dombokon kiválóan lehetett szőlőt termesztani, azonban a 19. század végén megjelenő filoxéra (gyökértetű) jelentős károkat okozott az egész országban. A gazdák megpróbálták szénkénnel kezelni a szőlőültetvényeket. Hogyan használhatták a kiállításon is látható eszközt a filoxéra ellen?
-
12. A helyi borok egy részét helyben értékesítették. A 19-20. század fordulóján több, mint 500 vendéglátóhely működött. Nézz utána, mi a különbség a „kocsma” és a „vendéglő” között!
13. A fejlődő településen több piac is működött (pl. A Kolosy téren, ahol ma is van piac.). Hogyan szabályozták a viselkedési normákat?
14. Nézz körül a szatócsboltban!
- Mit nevezünk gyarmatárúnak?
 - Milyen gyarmatáru található a polcokon? Sorold fel!
15. A 19. században sok új gyárat alapítottak.
- Melyik téglagyár jelében látható a koronás címer?
 - Hány ágyú található az Óbudai Hajógyárban készült Mészáros Országos Hadigőzös makettjén? (*Mészáros Lázár az 1848-49-es szabadságharc hadügyminisztere volt.*)
 - Milyen népi viseletben vannak a Hüttl Tivadar porcelángyárában készült figurák?
16. Az iparosodás megteremtett egy módosabb iparos-polgári réteget. Nézzetek körül a Kőszegi család konyhájában! Milyen célt szolgált a konyhaszekrény mellett, szemből a bal oldalon álló kisebb szekrény?
17. A régi vályogból épült, komfort nélküli lakásokat az 1950-es években lebontották, szanálták. Megkezdődött a lakótelepek felépítése. Mikor kezdték el építeni a békásmegyeri lakótelepet?
18. Nézz utána, mikor építették a Veres Péter Gimnáziumot!
19. Végül nézd meg a Zichy kastély épületét! (Ha kimész a múzeumból, fordulj jobbra és menj be a legközelebbi nagy kapun! A kastélyban a Kassák Múzeum működik.) Milyen stílusban épült a kastély?

(Felhasznált irodalom: Óbuda – egy város három arca című kiadvány, Óbudai Múzeum és Könyvtár)